

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul: Pe un an 40 coroane. — Pe săse luni
20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.

Ziarul apare Martea, Joi și Sâmbăta

corespondențesă se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada
Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrante se referă. —
Articole negrepurate nu se înapoiăză.**Prețul inserțiunilor, după învoceală****Abonamentele și inserțiunile**să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Ro-
mân», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.**Insemnări****Chemare către femeile culte ale
neamului nostru**

Aprobarea generală, ce a întâmpinat
Concursul publicat în ziare și propaganda
față pentru Instituțiașnei *Surorilor de
ocrotire arată* în mod vădit necesitatea ei
urgenta. Dacă sătem convinsii de influență,
ce o are o stare normală trapezăcă asupra
armoniei sufletești și a patelor de muncă,
vom putea asigura prevedea binele imens, ce
ar rezulta pentru neamul nostru, din educa-
area poporului la o viață rațională, igi-
enică și sănătoasă.

Sora de ocrotire va fi aceea, care va
lupta să desprindă superstițiunile pri-
mejdoase, care au făcut alătorea victime, ea
va învăța pe mame cum să-și crească copiii
cu obiceiuri de ordine, curătenie și igienă,
cum să-ă hrănească, pentru ca dezvoltarea
lor să urmeze cursul normal; cum să-ă
întocmească locuința și viața de ieșite zilele
pentru boala și anemia să fie înălțătare.

Sora de ocrotire va da și un avânt
vieții sociale a satului organizând sezoane,
prelegeri de cuprins moral și educativ, excu-
rseuri instructive; ea va aduna sub supra-
veghere sa copilașii, pe cari mamele chie-
mate de munca căpătul, ori obisnuiesc să-ă
ia cu dănselice expăndău i la arășia soa-
relui și intemperile vremii, ori îl lasă în-
ciuiajă acasă, în grija nindului, încurajările
de tot felul de primjdii.

Această chemare corespunde intru toate
cerințelor timpurilor moderne, care îndeamnă
femeia la o activitate extra-caznică, și totuși
o fine absolut legată în cadrul insușirilor
sale firești, activându-i și desvoltându-i
calitățile inerente sexului nostru, care sănt
desigur preseveranța, dragostea, mila și
spiritul de jefă.

In gradina vieții noastre, prin îngrijirea
virtușilor vom intinge și stărpi defecete, ce se desvoltă în atmosfera viciată
— dar prietnică burușorilor sufletești — a
unei vieți egoiste și lipsite de avântul de-
votamentalui, închinat cauzei umanității și
principiilor creștinie.

A fi soră de ocrotire inseamnă a con-
tribuī la ridicarea femeii, la educația ei,
dând o pildă de valoare contribuī feme-
nene în opera generală de regenerare a
societății.

Facem deci apel la femei culte și dor-
nice de o munca frumoasă și nobilă să nu
lăsă a se consacra menirei *Surorilor de
ocrotire*.

Scocala confesională*

Biserica creștină după originea și
chemarea ei este o instituție dumneias-
că. Temelia acestei biserici o formează
învățăturile propagate de însuși întemei-
torul ei, de Iisus Hristos, peatră din unghiul
a acestei instituții. «Mergând învăță-
toare neamurile» a zis dumnezeiescul învăță-
torul uceniciilor săi pe care i-a trimis la
propovăduire. Biserica, ca instituție creată
între oameni pentru desăvârsirea acestora,
din de început chiar a avut o indoială con-
săntă, precum și o indoială misiune: dog-
matică și culturală, izvorată din înșași im-
aginea Mântuitorului pe pământ.

Evangelia lui Hristos se caracterizează
printr'un larg spirit de libertate și prin
ceea mai desăvârșită iubire a despoposului.
Spiritul acelei evangelii a zdobit lanțu-
rile de robe ai puterii lumii și a lu-
minat calea popoarelor spre libertatea indi-
viduală și națională. Biserica ortodoxă
română stănd pe temelia de granit a prin-
cipiilor de credință, profesate de însuși in-
temeitorul ei, a rămas credincioșasă indoilei
sale chemări. și sădăcă sub raport cul-
turel n'a putut să realizeze în sinul cre-
dincioșilor adăpostiști sub aripiile ei suc-
cese mai vădile, cum au realizat alte bise-
rici creștine, precina nu trebuie căutată în
presumținea că această biserică și-ar fi
unit de misiunea sa civilizatorică, ci în
împrejurările mai mult decât mastere prin
care a avut să plătească naia bisericii orto-
doxe române împreună cu poporul repre-
zentat sub pânzele ei. După mărturia istorică,
biserica ortodoxă română veacuri de-
rându-l a fost obiectivul tuturor tentațiunilor
și nizuințelor dușmanoase, și pe lângă
conservatismul inherent firei poporului român
este un deosebit merit al acestei biserici,
că prin mijloace modeste a știut să stră-
coare și să treacă ființa poporului român
la linimul măntuirii, — curată ca aurul.

Într'un timp, când evangelia lui Hristos
se propovedea credincioșilor într-o limbă străină, deopotrivă neînțeleasă de
păstorii ca și de păstor, natural, că nu
putea fi vorba de vre o mișcare culturală
în sinul poporului român. Principiul na-
țional, pe urma renașterii din veacul al
XVI-lea a cucerit teren tot mai larg și
astfel biserica ortodoxă română încrețit cu
încetul a început a-și desbrăca haină străină
și prin introducerea limbii române în
viața bisericească a îmbrăcat caracterul
unei instituții naționale prin excelență.
În 1544 se tipărește la Sibiu prima carte

* Memorialul consistorialului mitropolitic adresat re-
zultatul de culte și instrucțione publică.

în limba română, un catechism cu învă-
țături luterane, pe care «mulți dintre
preoții români l-au prețuit ca pe un lucru
sfânt» (Dr. I. Lupas: ist. bis. pag. 39) de
sigur nu pentru conținutul lui, ci pentru
haina cea luminosă a limbii românești. În
1564 cu «Tâlcul evanghelilor» se pornește
munca binecuvântată de renăștere na-
țională a diaconului Coresi dela Brașov.
Astfel se impregnează cele dințai urme
de cultură națională, după cum și cele
dințai începuturi de școală, ca cea mai
tipică instituție culturală, tot în biserică le
allîm. Cu dusebore sub stăpânirea Impă-
ratului Iosif al II-lea — nu fară oare care
tentindă de germanizare — școalele ro-
mânești se bucurau de sprințul puterii de
stat. În locuințele particolare ale «diecilor»,
sau în tinda bisericilor se adunau copilași
credincioșilor nostri, ca să învețe cantările
bisericești și buchile bâtrânești. Din aceste
modestă, dar sfinte școale de cultură na-
țională se înalță la 1754 liceul din Blaj,
în 1811 seminarul teologic din Sibiu, în
1812 seminarul pedagogic din Arad, în
1830 liceul din Beiuș, în 1850 liceul din
Brașov, în 1863 liceul din Năsăud, în 1869
școala com. din Brașov și liceul din Brad.
Pentru școalele primare «naționalicești» se
numesc directori, care pentru munca lor
culturală spornici vor trebui întotdeauna
pomeniti cu laudă. Între aceștia se numără:
Gheorghe Șineai, Dimitrie Eusta-
tievici, Gheorghe Haines, Radu Tempea
și Const. Diaconoviță Loga.

Dar activitatea cea mai intensivă și
totodată cea mai rodnică pentru înteme-
ierea de școale cu caracter confesional
de desfașoară conștient și sistematic arhi-
episcopal și mitropolitul Andrei Baron de
Săguna. Întelegerea lui largă pentru
misiunea culturală a sacerdotilor români
ortodoxe, prevederile lui aproape profetice
cu privire la soartea școalelor «naționali-
căști» în era falsului liberalism maghiar,
l-a determinat să lupte cu cea mai mare
inversuară în contra acestora, care credeau
săciu vremea pentru a școalele de sub
«epitropul poporilor». Timpul a justi-
ficat întru toate temerile marelui Chiriac.
Toate școalele de stat, comunitate, grădini-
ștări, particulare sau societate au ajuns
la simple ateliere de tâmpire și maghi-
zarizare. Școalele confesionale, de sub scutul
bisericii, au rămas singurele citadele, între
zidurile cărora s'au mai putut cultiva în-
cătă la limba românească și celelalte ele-
mente de cultură națională. «Confesionali-
si «național» au ajuns și la noțiuni iden-
tice. Ființa poporului românesc, adumbrată
de biserică și de fiica acestei de școala
confesională, s'a contopit cu acestea într-o

unitate sfântă și nedespărțită. Persecuțiile fără sfârșit, suferințele amare și săngele martirilor au cimentat și mai mult aceasta legătură. Și credem, că e bine, ca și pe viitor așa să rămână: poporul strâns legat de biserică sa strâmăscă. Dar legătura aceasta sfântă biserică nu o poate susține decât prin o intensă activitate culturală cu ajutorul scoalelor confesionale. Lipsita bisericii ortodoxi româna de misiunea ei culturală va ajunge, ca cele mai multe dintre bisericile orientale, o instituție contemplativă, pur dogmatică, preoccupată vecinilor de exteriorizarea cultului în forme căt mai perfecte, dar fără nici o legătură cu viața reală. Biserica lui Hristos însă e o instituție vie și creștinismul un element real de cultură. Să ne ferim de concepția celor mai multe popoare orientale despre ortodoxism, despre care prof. C. Rădulescu Motru cu multă dreptate zice: «Crucia ortodoxă luminează admirabil calea spre ceruri, dar lasă prea în urmă cea de pe pământ!» — (Cultura română și politicianismul, pag. 107).

In situatia politică schimbăță de acum ni s'ar putea face obiecțione, că într'un stat național unit, cum este și România mare, educația poporului în spirit național o îndeplinește stăpânerie luminească prin naționalizarea învățământului de întreaga linie. Unora ca aceștia le respondem, că România cu hotările ei intregite înainte de toate nu va fi un stat unitar național. În tot cazul nu va fi să dea de unitar sub raport național, cum a fost regatul României vechi. Și tocmai în stările din statul național al României vechi găsim dovada cea mai clasnică în contra acelor care vorbesc să despaoze biserica de misiunea culturală. În viața de stat din regatul României vechi, biserica a fost degradată la rolul umilitor de cenușoță, iar slujitorii bisericii de sus până jos, au ajuns niște unele inconștiente în mână tuturor partidelor politice, care se succedează la putere. Și rezultatele acestui politicianism au fost, că «din jăranul român» cunoscut până aci, ca om de «bunăcuvîntă» a făcut o ființă slugărcă și falsă. La sate peste tot locul unde a patruncut neonorocita lui influență: vrajba și ură. Bisericii s'au golit și s'au umplut cărciumele. Aci vine și preotul transformat în agent electoral, ca să țină rătăcișilor

predica botezului politic (C. Rădulescu Motru, op. cit. pag. 178.)

Constatarea aceasta a distinsului profesor de filozofie nu semnalează un simptom izolat, ci o boală generală. Preotul convins cu credincioșii săi, nu în biserică, nu în școală, ci în cărciumă, unde nu se face educație nici creștinescă, nici patriotică, ci se ștrăvesc numai sufletele.

Temelia unui stat puternic nu se poate dura decât pe caracterele religioase morale ale cetățenilor, iar înlănțuirea unui neam la progresul culturii universale fără contribuția unor opere de cultură specifică națională, e cu neputință.

Și vă întreb: unde este prorocul, care să ne garanteze pe cuvânt, că în România-mare, de acum și până în veci tot guvernează, tot patrioți cu suflete mari și cuprinzătoare de nevoile neamului vor sta la cărmă (ăripi)? A nu medita cu toată seriozitatea asupra acestei întrebări, ar fi să ne inchidem ochii și să nu vedem curentele — nu internaționale — ci naționale, care bat în zilele noastre la poarta statelor moderne. Ce se va alege de poporul nostru sub raport moral și național, când instrucția ar ajunge să fie direcționată de un astfel de guvern?

Îată pentru ce cu multă dreptate se întrebă domnul Dr. Onisifor Ghibu încheierea studiului său despre Bucovina, că oare cultura noastră intelectuală de azi a venit ea că o completare a culturii mai vechi, bazată pe sentimentele cele mai înalte, sau a venit ea să zicem așa peste noapte? Și apoi tot dă răspunde: Cultura noastră de astăzi împrumutată și copiată de-a-gata dela străini n'a păstrat aproape nimic din ce a fost bun în trecutul nostru; noi am pășit deodată la o viață culturală cu total nouă, fără rădăcini în trecutul nostru și deci fără perspective favorabile pentru viitor. Concluzia practică ce va trebui trăsată dintr-o astfel de constatăre e, că cultura noastră intelectuală, — și mai rău decât asta: materialistă — de astăzi, are nevoie de un corectoriu serios, care e: revenirea la cultivarea nobililor sentimenti religioase, care a făurit timp de atâtea secole sufletul nostru popular, și care de către decenii începând au fost aruncate în camera de vechituri. (Analele Academiei române 1916 Nr. I, pag. 132.

Deci nu numai un postulat al sentimentului de recunoștință fătă de biserică pentru opera cea mare națională îndeplinită în trecut, ci sincere preocupări patrioticice pentru viitor și înalte prezoane de stat prelînd în mod imperativ, ca statul, în munca de regenerare morală și culturală a cetățenilor săi să apeleze la biserică ca la un tovarăș cu bogate experiențe și cu adânci rădăcini în viața poporului românesc.

Să nu se uite un lucru, că pe când alte biserici erau cu măna largă sprinjite din partea guvernelor maghiare, cu moșii întinse și fonduri fabuloase, pe atunci biserica ortodoxă română, lipsită de orice sprinjă extern, a adus jertfe supramenente pentru conservarea națională a poporului. Și dacă ni s'a dat ici-colea că-te o fără-mătură, în schimb trebuia să ne rupem o părticică din suflet.

Chiar și biserica greco-catolică — după cum se vede din memorialul înaintat Consiliului Dirigent, — a primit pe lângă domeniile aducațioare de arăzii considerabile, însemnate ajutoare bănșii pentru înființarea și susținerea seminarilor teologice din Gherla, Lugoj și Oradea-mare, iar în anii din urmă pentru înființarea și susținerea a lor două pedagogii de fete, în Lugoj și în Gherla.

In proiectul de lege referitor la exécuțarea art. XX, din 1848 referitor la ajutorarea bisericilor recepte, tuturor bisericiilor din fostă Ungaria li s-au proiectat fonduri de milioane, numai biserica cea mai săracă, biserica ortodoxă română a fost desconsiderată, desigur că «nepatriotică».

Dupre săracia bisericii ortodoxe române vorbesc convingător modestele biserice care împodobesc colinele satelor, vorbesc lips caselor parohiale și mai ales dotăția clerului, care constituie o adeverăță injosire nu numai a serviciilor îndeplinește de preoți, dar și a demnității omenești.

Având deci în vedere, că scopul scoalei primare României este creșterea de caractere religios-morale, sau vorbind în limba poporului creșterea unor cetățeni de omene și buni români;

Având în vedere, că la ajungerea acestui scop — după opinia celor mai renumiți pedagogi, — învățământul religios-național concurge în masura cea mai însemnată;

FOIȘOARA

Amintiri despre Eminescu

De Al. Vlaicu

Eram în gimnaziu, când am citit primele poezii ale lui Eminescu și fantastica lui nuvelă *Sârmanul Dionis*.

Versurile lui exercitau asupra mea o înrăurire extraordinară de puternică; adâncimea fascinantă a gândurilor lui mă umplau de un fior mistic, de o admirație extatică. Și de multe ori am sărat să construiesc în închisorile mea de copil figura necunoscătură a acestui zeu, care mi se părea că trebuie să trăiescă o viață cu totul deosebită de o naștră, într-o lume supraumană, în basme.

Credeam că odată că-l zăresc în unele tablouri din *Sârmanul Dionis*, o vagă silueta care se depareă mereu, și par că se topăește în lumină intensă, amețitoare.

Când am terminat liceul, aveam în cap figura lui Eminescu, așa cum mi-o facusem eu;

un Tânăr slab, înalt, palid și tras la față, cu ochi negri, visători, pe umeri și cap plete ondulate, o hană lungă și veche îl acoperă trupul până la călcă; el nu vede pe unde calca, nu se uită la nimene, și merge ca un somnambul, parcă plin.

Trei ani am chutat pe uljile capitalei figura aceasta, și n'au găsit-o.

Într-o zi, mă întorceam cu mai mulți prieteni dela Universitate. În dosul pasajului, aș pe cineva zicând:

«Uite Eminescul!»

Toți ne oprim și-l vedem. Un om în vîrstă, bine făcut, rotund la față, fără piete, îmbrăcat ca toți oamenii... îl văd sunându-se 'n tramvai, — despartid de prietenii, și mă urez și eu. M'asez în fața poetului și-l privesc, dar cu ce sfâslă! El ține pe brațe un ghiozdan ros pe la margini; degetele dela mâna dreaptă îl sunt pline de cerneală violettă, ochii lui mici, infundăți, cu gene rare, au privirea vagă și amintește o omului distras, dus pe gânduri.

Lângă el stă o cocoșă, slabă și sulinătă, care-l privește fix, din ce în ce mai intrigață. Ea își stergă cu batista colțurile gurii, și-și

potrivește bridurile dela pâlărie, cu gesturile unei persoane gata să ia o hotărâre:

— Așa-i că nu mă mai cunoașteți, domnule Eminovic!...

Eminescu se întoarce; un zimbru bland îl

potrivește față:

— Doamna A... cu ce pricină pe aici?

Și doamna îl spune că fata ei a părăsit etrupe și cauț un loc de profesoră; îl aduce aminte de când făcea și el parte din trupă, și oftează...

— Dar d-ța, ce faci aici în București?

— Eu... dau lecții.

Sătem în strada Buzărilor. Eminescu se ridică 'ncet și face semn conductorului să opreasca.

— Ce, pe-acii stai?

Poetul răspunde c-o mișcare plăcătită din cap, care 'nsemnă și «da», și «bună ziua», și multe de toate.

Cinci ani după asta, stăm amândoi la o masă în cafeaua dela *Imperial*.

In fața noastră, la o altă masă, e un bătrân cheil, c-o figură foarte expresivă, de-o slabicie

Având în vedere, că întreg trecutul poporului român de pretutindină a fost și este concrescut cu viața sfintei noastre biserici românești, și indicat, ca principiu de credință ale acesteia să formeze și în viitor temelia și centrul învățământului. Numai astfel va ajunge România mare, în orientul Europei, o țară de cultură și civilizație solidă.

In consecință:

1. Biserica ortodoxă română din metropola noastră dorește și susține toate școalele confesionale existente; mai mult, în interesul creșterii de adevărați cetățeni români, biserica ortodoxă română își oferă nouării stat român probatele sale servicii întru educația poporului și în comunie, în cinci arii nu avem școale confesionale, natural, dacă statul român în scopul acesta ne va acorda întreg succursul său moral și material.

2. În deosebi aştepțăm, ca statul român să restituie de urgență sub jurisdicția bisericii: a) toate acele școale primare, pe care statul șugar și organele sale, dusmane culturii românești, le-a suprimit și prefăcut astăzi zicără cu forță în școale de stat; b) Școalele să numite «montane» din ținutul Banatului, asigurând și pe viitor îndatorirea societății căilor ferate din Banat a contribuie la susținerea și dezvoltarea lor; c) precum și școalele grădiniștrășii prefăcute mai târziu în comuna din Ardeal și Banat, care odinioară sub numirea de «naționale» au avut o legătură aşa de strânsă cu biserica.

3. Spre a putea conduce cu succes aceste școole în număr sporit, biserica cere, că statul pe lângă referentul școlar și revizorul general, sfătitorii aza la Consistoriile bisericești, să dețe ajutoroare bisericești în măsură necesară la susținerea înțregului personal, ce-lar reclama afacerile școlare înmulțite.

4. Biserica își susține dreptul de jurisdicție, de conduceră și de disciplină a personalului didactic, recunoscând dreptul de control al statului. Biserica solicită chiar sprijinul guvernului român la redactarea planului de învățământ în conlucrare comună, la compunerea și tipărirea manualelor de școală, la producerea și procurarea tuturor celorlalte mijloace de învățământ.

și de-o paloare bolnăvicioasă. Eminescu îl privește lung, milos, — nu-și poate lua ochii dela el. Se pleacă înecat la urechia mea:

— Oare cine-o fi? tu nu-i cunoști?

- Nu... da de ce mă „înțrebă?”
- Grozav seamănă cu tata.

Întrebăm pe cheiner, și affâm că-i consulul dela Salonic.

Poetul mă sfătuiește să traduc în versuri *Cei sapte date Teba* și laudă seninătatea și mărejia tragediilor clasice.

O feliată, cu'n paneras de flori, se tot mi-logește pe lângă noi, cu'n aer de sfâșietoare mizerie. Aleg o garașă și o dau poetului, care-mi spune că-i plac florile. Eminescu ridică 'n sus garașă cu'n gest delicat, se uită gânditor la petalele învoialete, de un roș închis, și, ca și cum ar relua sări unelui discuții întrerupte un moment, îmi spune:

— De'geaba, ne trebuie un poet care s'o ia peste câmp, nebuneste... Ne trebuie ceva nou, cu totul nou... un nebun, dar un nebun de geniu, care să-și croiască el o formă a lui 'nun drum neîncercat de nimene...

5. Deoarece numai o școală bine organizată poate satisface scopul educației și al instrucției, cerem, că înțo'lo comunită să nu se susțină decât o școală bine organizată și bine adjusată, și această școală să se dea în jurisdicția bisericii române cu credință în majoritate în respectiva comună. Chestiunea aceasta am dorit să deslegăm în frântășă înțelegeră cu autoritatea bisericii greco-catolice.

6. Guvernul român să reguleze căt mai în grăbă prin lege salarizarea întregului personal didactic, în mod egal și fără considerare la caracterul școalăi. Salarizarea se începe din prima Ianuarie 1919. Deoarece biserica noastră pentru apărare și susținere școalelor confesionale fătu cu statul maghiar a impus credințășilor săi sarcini, cari adescori trece și peste 100% după darea direcță, sarcini azi insuportabile, și cari în viitor nu se mai pot susține fără a periclița cele mai vitale interese ale bisericii, ba chiar și viitorul parohilor, — aştepțăm, ca la statorarea ajutorului de stat — pe lângă susținerea autoarelor din aliojdul comunal și din altă izvor cu destinația școlară, impozitul credințășor după darea direcță să se reducă după posibilitate. Toate impozitele bisericești-școlare să se incaszeze prin organele administrative ale statului deodată cu celelalte impozite de stat având a se transpune Cassei centrale bisericești.

7. Din considerare la marca lipsă de învățător, guvernul român să-și des învoiea, ca absolvenții de teologie și preoții cu calificării învățătorescă să poată îndeplini și funcționea de învățător. În caz de necesitate să se poată crea chiar tipul: Preot-invățător. Planul de învățământ pentru școalele normale se va modifica în sensul acestei necesități.

8. Deoarece biserica în cele precedente s'a declarat pentru susținerea școalelor confesionale primare, urmează de sine, că-si susține și școalele normale confesionale. Pentru susținerea și ajustarea acestora la nivelul cerut, aştepțăm ajutor din partea statului nu numai la salarizarea profesorilor, ci și la zidirea și susținerea edificiilor și a internelor, pe care le credem absolut necesare în legătură cu aceste școale.

9. În ce privește instrucția din școalele medii, (liceu, reale, comerciale) biserica aştepță și cere în modul cel mai

categoric, ca întreg învățământul să fie străbătut și pătruns de spiritul religios-moral, iar catechizarea să fie provazată prin caietele instituții din partea bisericii, pe care li-ii va salariza statul, conform eva-lificării lor și a angajamentului. De altă parte statul să sprijinească biserica în înființarea, organizarea și susținerea de interne pelângă toate școalele secundare, voind biserica prin aceasta a se îngriji de educația religioasă-morală a tinerimii.

10. Biserica noastră mai cere, ca pe lângă fiecare seminar teologic eparhial, statul să susțină un liceu cu un caracter eclesiastic și cu un plan de învățământ special, care liceu să pregătească mai intensiv elevii în vederea scopului declarat, că din această să se recruteze contingentul necesar pentru școalele normale și seminariile teologice.

11. Asemenea să susțină statul în fiecare eparhie căte o școală superioară de fete, cum e de exemplu la Chișineu în Basarabia, în care fetelor să li se dea educație potrivită cu chemarea lor viitoare în viața poporului dela tără, ca preoteze, sau ca conducătoare de alte institute filantropiceumanitare.

12. Întrug personalul didactic conșezional să fie luat la fondul de pensiuni regnicoare. Consiliul Dirigent român cu prilejul licividării definitive cu fostul stat maghiar, să reclame partea alicvătă, ce compuse personalului nostru didactic din fondurile de pensiuni regnicoare.

Sibiu, din sedința plenară a Comisiei mitropolitane, în data de 2/15 Mai 1919.

Ioan I. Papp m. p.
episcopul Aradului, locuitorul de mitropolit.

Lazar Triteanu
secretar substitut.

Extras dinordonanța Nr. 21 și 25 (Modificată)

1. Vor fi considerați ca infractori:
a) Acei care fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc., vor comunica, colporta, comentă, în orice chip, stiri fie adverăte, fie înimaginare, sau păreri relative la operațiunile de răsboi, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

Mă culc. Ascult cum răpăie ploaia pe coperis; și mă găndesc la marele Eminescu, că li se sărac și de chinuit. Am un bilet de loterie, și fac planuri generoase pe căstigul cel mare, de 100.000 de lei. Au pași pripiți pe sală... o bătăie discretă în ușă.

— Cine-i?

Aprind lămpinarea. Eminescu, ud ieocarh, își la floarea de pe masă și șreibul, c'un râs copilaresc îmi zice „noapte bună” și pleacă.

Pentru prima oară poetul îmi da de gândit.

Vorbă înțelepte

Lumea este joarte strâmtă pentru doi înîndrăgiți ce se privesc între el.

Prietenegul oamenilor celor mari, vremea cea caldă a iernii, vorbele cele dulci împreună cu mulerile, și bucuria vrăjimășilor, sărat potu lucruri spre care nu se cade să te nadăduiești.

Își la pălăria și pleacă grăbit.

2. Aceasta infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când japoile de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de răsboi

Nr. 10849/918. Pien.

Circulară

către membri ordinari și extra-ordinari ai sinodului protopresbiteral ortodox-român din tractul Cahalmului.

In baza ordinului din 22 Decembrie 1918 Nr. 10849/918 plen. al Consistoriului Arhiecrezian, prin care subsemnatul am fost numit comisar consistorial pentru acțiul alegerii de protopresbiter în tractul Cahalmului și în conformitate cu dispozițiile §§ lor 14, 15 și 16 din regulamentul de procedură, convoc prin aceasta comitetul protopresbiteral la ședință pe ziua de Vineri 5/18 Iulie a. c. după amiază la orele 4 în cancelaria oficialului protopresbiteral pentru a constata calificarea concurenților și-a compună lista de candidați, iar pe ziua următoare Sâmbătă 6/19 Iulie a. c. convoc sinodul protopresbiteral electoral în sferă ortodoxă română din Cahalm. Serviciul divin se va începe dimineață la orele 9, iar după terminarea aceluiu se va deschide ședința sinodului electoral.

Sibiu, 19 iunie, (2 iulie) 1919.

Dr Ioan Lupăș
comisar consistorial.

Citind ziarul

In Statul Tânăr scrie de Mihail Sadoveanu.

Fără îndoișoală, marele popor rusesc este un popor de extreme. Asta o dovedește încă din zorii istoriei sale.

Norodul slabod și înțeleșător ca valurile ierburiilor din stepă, înținându-se în holare neîngrijite și nehotărătoare spre Asia, spre Europa, spre albia misăz-noapte și spre fermețatorul Bizant, — deodată își pleacă străinii cerbelia, pierde libertatea democratică și republicană și din veac în veac strivit sub gărcă, ajunge pe vremea lui Ivan cel Orozcanie o răs de robi, tremurând la gestul unui despot asiatic.

Cele 100 de milioane de ruși ai zilelor de ieri, dormindă parță sub povara oligarhilor și teroarea splonilor poliției, aproape inconștienți, neliniștiți totusi de un vag misfăcător, — dintr-o dată, în vîltoarea celui mai mare răsboi, la glasul revoluționarilor, se frântă, întore armele, se ridică vițelos ca oceanul, dărâma înghięzirea apăstorilor, și, într'un avânt uriaș, par a cerca o scădere de lume mai bună.

Cea mai mare catastrofă istorică și cea mai miraculoasă revoluție se preface însă ca printreblem într-o anarhie fără margini, ca haosul, într-o nedeușisită și săngerătoare păcată.

După rupearea tuturor zăgazurilor, după sfârșirea orânduirilor și datinilor, a așezărilor dintr-oameni, a familiilor, a proprietății, — eată că se ridică o figură întunecată la granita Asiei. Eată o nouă manifestare în persoana amiralului Colceag.

Ce însemnă acest salvator?

Rugă și au poveste frumoasă și simbolica, — povestea eroului popular Ilia Muromet.

Acest viteaz născut pentru destine mari, după ce lese la lume și împlinete îsprăvădevine de mirare, găsește de cuvînță să între apoi într-un codru bătrân, se culcă la umbra stejarilor și odorește.

Doarne apa o suță de ani. Pe urmă se deschide. Privește în juru și vede sfânta Rusie nemorătoată. Ear lese la lume și își împlineste menirea. Apoi ear intră în pădure și doarme o suță de ani.

Ilia Muromet, s'a desfășurat în vremuri străvechi și a pus poporul sub cînt, — căci cum spune un cugelător rus, slavul și prin firea lui, menit robiei.

S'a mai desfășurat acest geniu al neamului în alt veac, când a stărtip anarhia, a lungit străinii și a dus la cîrcea neamurilor, pentru firea lor, neamul Romanilor.

In alt veac, trezirea din nou și frântărea au însemnat epoca lui Petru cel Mare, desfașarea de Asia și încercarea de europeanizare.

Mai curge un veac de somolenie și vine epoca cea mare napoleoană, când se desfășură cîștigăria națională și când se stabilește depline și absorbționismul imperialist.

După alt veac de amorje, în sfîrșit, cea mai grozavă dintre zguduri.

Eroul rasel, care va înforța brâul crucii lumii și al istoriei, ca să refacă din buchi ceea ce a fost Rusia, — va fi excelенța sa, amiralul Colceag.

Nu sătu. — Nu cred. Dar dacă Ilia Muromet se va desfășura din nou, pe largă orănduire, năstrușnic ce va împăli pe Întoadeauna, în toate veacurile, înainte de a intra în codru să se culce, să se uita eșiră spre dragostea lui vesnică din mîrză-zi, spre visul somnului său, răvășia aspirației și a trezii lui, spre strălușul ceteatei la *Tarigradul*, cheea și dulceața lumii.

Povestea lui Ilia Muromet numai așa are înțelesul, care ne interesează pe noi.

Pentru ridicarea unei sfinte biserici la Mărășești, scrie ziarul *Dacia*:

După bătălii, evlavioșii voevozii ai trecutului nostru, ridicau biserici, ca mulajurile lui Dumnezeu care-i protejează, și după acest act de pioasă recunoștință se simțeau mai tari, poind la nouă lupte cu energii nouă.

Nu se știe dacă după Mărășești națunia noastră de veacuri nu ne va crea nouă ererie. Acestea trebuie să ne găsească tară.

Dacă însă forța de rezistență materială nu procură fabricile și uinzelile, puterea sufletească, unică armă cu care am învins toadeauna, nu ni-o poate da decât credință.

Să dăm dovada că sătemenii convingi de tăria acestui adevăr, și, întocmai ca înaintașii noștri, să ridicăm pe pământușii din Mărășești o biserică-monument, cherzășie a credinței noastre și simbol al eroismului celor ce au scris pagina de aur a luptei din 1917.

Această manifestare pioasă nu mai poate porni însă de la domnilor. Dator și o să facă toadeauna cel schematic să căruiașe; iar azi cărma și lumea poporul întreg, chemat să se conduce conform nevoilor și națunilor lor. Deci poporul trebuie să o face.

Cu gândul acesta a și pornit o mână de oameni de bine, în frunte cu mitropolitul Moldovei. Pentru înăpătură lui, ei au apelat și la cei bogăți, și la nevoiași.

Bogăților îi-a cerut apărținutul; nevoiașilor îi-a cerut jertfa, să-si răspundă din prisoșul avutului lor modest, și să participe cu toții la crearea acestui monument național.

Poporul întreg a înscris Mărășești în istorie, poporul întreg trebuie să slăvească acest sfânt locuitor.

Comunicatul unui partid

Partidul Tânăr șiuncitor din veciul Regat a dat următorul comunicat cu privire la situația politică:

Pentru asigurarea deplină libertății a alegerilor și pentru restabilirea autorității noastre morale în fața străinăției ceream:

1. Formarea unui guvern, sub preșidenția unei personalități din regatul vechi ori din provincie alipite, al cărui întreg trecut să ne fie nevoie de legăturile cu partidele oligarhice, care au explozat până acum.

Noumenul nume. Dar România unită are acești oameni și ei trebuie chemați să ajute și poate chiar să mantuiească.

2. Cerem, schimbarea întregii administrații (prefecți primari, revizori școlari, prototeorii).

3. Cerem ridicarea cenzurei și stării de sediu.

4. Cerem două luni de libertate deplină a campaniei electorale înainte de date alegerilor.

Parastas

in memoria Mitropolitului Saguna

A strălucit ca un soare pe firmamentul vieții noastre bisericești și naționale. Si măreț a fost și apusul, trecerea lui din viață, la 16 Ianie 1873.

În trecut de atunci 46 de ani. Cu cît ne depărtăm mai tare de vremea, când era între noi, devine tot mai luminos, tot mai cald, ca căl se ridică spre înălțimea cerului.

Dumineacă a fost ziua aniversării a 46 dele maturare lui dela noi. A trecut din moarte la viață, și de pe pământ la cer, după cum ne spune troparul din ziua înălțării.

Tinerimea an de an peregrinează la mormântul lui la Rășinari, tinerimea din seminărial nostru arhiecrezian.

Când întreaga biserică ortodoxă din România Mare se va organiza pe baza temeliei date nouă de Marele mitropolit Andrei, și când spiritul liberal, democratic din această organizație va intra în sufletul poporului român ortodox, atunci vom emigră mai multă la Rășinari în ziua de 16 Ianie.

In anal acesta în biserică catedrală s-a săvârșit parastasul obiceinic prin Preacuvioșia Sa arhimandritul Dr. Eusebiu Roșca, directorul seminarial, care tot în ziua aceea a făcut și încheierea anului școlar în seminărial arhiecrezian.

In comuna Blajel, de lângă Mediaș, parastasul intru memoria Marei Metro-polit Andrei s'a celebrat Dumineacă în 16 Ianie a.c. a. prin parohul lacaz Zacheu Sasu, și asesorul consistorial Mateia Voileanu, care a finat poporului o cuvântare ocasională despre importanța acestel zile măre, când serbăm amintirea arhiecreual celui mai mare al bisericii noastre.

Bogățile țării

Un ivor principal de căstig în Franță sănt numeroasele stații climaterice și balneare ce atrag în fiecare an sute de mil. de străini, printre care și foarte mulți compatriozi de-a noștri.

Senatul francez—a proiectat o lege, prin care să se perceapă taxe pe societățile vizitatorilor.

Aceste taxe vor fi utilizate pentru exploatarea căi mării care a poziții pitorești și stațiunilor balneare ale țării. 25 la sută din aceste taxe vor fi întrebuită pentru asigurarea unor studieri serioase în domeniul hidrogeologic și climatologic în facultățile de medicină franceze.

O parte din sumă va servi pentru opera de propagandă și de vulgarizare, precum și pentru toate întreprinderile de natură să favorize frevențele și dezvoltarea stațiilor hidro-minerale, climaterice și turiste.

Eată cum sănții francezii să exploateze bogății patriei lor și să facă cunoștințe străinilor.

E bine să împărtășească și români de această pildă și să nu mai veze sunări de bani peste granită pentru distracții și plăceri, care pot fi satisfăcute cel puțin tot aza de sine în țara noastră.

Vor fi mulți dintrii compatriozi noștri, care în dorul, prin nimic justifică, de a admira tot cei străini au trecut peste frunzele munilor Carpați în fugă trenului, călătorind tocmai la poalele Alpilor să simtă "serul de munte".

Plaurile noastre minunate, munii, vâlăi, marea, toate poartă pecetea unei frumuseți dumnezești, pe care nici și o poate afila călător, și noi nu numim că nu săn că valorificăm aceste daruri ale naturii, făcându-le cunoștințe străinilor, ci treem noi înține nepăsători lângă ele și vîrșăm peste hotare bogăția țării. S. T.

Convocare

Comerçanții și angajații comerciai români din Ardeal, Banat și părțile locuite de români din Ungaria, sunt invitați la luna parte la primul

Congres

al lor, care se va înțelege, în Sibiu, Sâmbătă și Dumineacă în 12 și 13 iulie 1919 și nou în palatul Muzeului Asociației.

Scopul:

1. Procurarea informațiilor astupă stării comerțului în diferitele ținuturi.

2. Înființarea unei «Asociații a comercianților români».

3. Desbaterea măsurilor ce sănt de luat pentru apărarea comerțului național român.

4. Căutarea posibilităților de-a intra în legătură cu străinătatea.

5. Armonizarea intereselor patronilor cu ale angajaților comerciai.

6. Eventuale propunerile.

NB. Autoritățile competente sănătătute să stea în ajutorul comercianților români, doritorii de a participa la congres și imediat a le preda certificatul de legătătire, ca să nu fie impedează în călătoria lor.

Comitetul aranjator.

In săfătuirea celor rătați

Predică

Să sună, în cursul răsboiului de patru ani și jumătate, în cadrul armatei românești militare, în care s-au răstăvite putințele împrejurător.

O săptămână evanđilnică, înainte în Franță în 1918, am publicat în numărul 19 al *Telegrafului Român* din acel an.

Publicăm scris predica pusă de parintele Andrei Moldovan la conferința preoțească din Brașov, jucându-se în Biserica din cetate, în 25 Aprilie 1918. Este următoarea:

Iubiti frați în Hristos! Când păcătoșii chiar și după îndemnările noastre părăsitează, rămân într-o păcatele lor, noi ca predicatori nu avem să ne înțelegem cu ale împăratășii sfatul nostru și pe mai departe.

Făntânilor curg, îvoarele forțoase și atunci, când nimu ne le duce apa; părăile nu se opresc în curs sărbi și când oamenii nu înștează... Așa și noi, predicatori, trebuie să ne îndeplinim datorile, cineva pentru moment nu ne-ar baia în seamă.

Dumnezeu, plin de dragoste către noi, ni-a dat lege, ca ceice sănătem puși spre a propo-vedui cuvântul cerește să nu lăsăm nimic din cale ne stau în puterile noastre și să nu renunțăm niciodată la cuvântul divin, ori ne ascuțim în seamă.

Când profetul Ieremia a amenințat pe iudei și li-a prezis nenorocirea, ascultătorii l-au batjocorit. Eas Ieremiș se hotără atunci să se lasă de direcția sa de mai procoară. El cuprinse silbincioare și nu mai voia să suferă batjocură omeneilor.

Să-i ascultăm ce spune? Ieremia zice: Făcuteam să sprek râs, în foșă zisă am fost batjocorit. Să am zis: Nu voi mai numi numele Domnului și nu voi mai grăbi în numele Lui. Dar Duhul să-l facă cu locul ce arde, și-mi ardeas oasele mele, și eră și pieră, și nu puteam suferi (Ieremia XX - 7-9).

Ei voroie să zică: Gândeam să mă las de procoarte, căci iudeu nu mă ascuță; dar îndată ce mi-am făcut acest plan, pînătă Duhul să-aprins în sufletul meu ca un foc, care a inflăcat tot lăuntru meu, eu n'ama putut suferi acest părjol.

Dacă acel prooroc, care în toate zilele fusese batjocorit și ocărat, a trebuit să suferă astfel de peșdeapsă, pentru că suferă să tacă cuvântul dumnezeesc, de ce răspălat ne vom învredni noi car nu suferim aşa de mult ca el?

Unii vor întrebă poate: Ai întors tu spre bine pe toți cu îndemnările predice tale și cu purtarea ta?

Ei răspund: Am făgăduit eu sau altu, că într-o zi să dobândești pe noi? Daic noi am miscat cu puterea cuvântului numai 10, ori numai 5, sau numai pe unul, — nu este oare de ajuns spre a ne da curaj de munca neliniștită?

Voi zice și mai mult. Presupunți împobilul său ca un predicator, prin vorbele noastre nu ca nobil, pe nime. Cuvințul nostru totuș n'ar rămanea nefolosit. Caci atunci cind ascultătorii vor fi păcătuni de noi, își vor aduce totuș aminte de cuvîntul și dojnele noastre, iar această reamintire produce un fel de rușinare în interior lor, care poate să fie începutul îndrepătră și al înlocirii spre bine.

Așa de aceeaia, urmează pentru noi ai 2-lea căsăg, nu mai mic: Am făcut mai tarzi pe cînd îndrepătră și pe cînd ce n'au păcătuit. Așa deoarece și n'au vindicat pe bolnav, dar an întărît pe cînd s'ănătos.

Cuvințul meu, dacă n'ar opri pe cutare păcat, totuș în furătură ascupe celor îndrepătri și a celor ce n'au căzut în păcat.

Să cumpănam și al treilea punct. Astăzi nu am miscat sufletește pe ascultători, dar poate mai târzi îl voi mișca; dacă nu măne, polmăne, sau mai călătoare.

Pescarul sădeșorii totuș zisă a aruncat mireaja înzădar; ear seara cînd văd să se depărteze, a facut prisonește multă.

Dacă nouă nu ni-ar řenji un lucru și ne-am lăsat de el, s'ar paguba viața noastră cea trupei și cea duhovnicească.

Dacă economicul sănătinărul pentru o vreme rea înțămpătușă odășă de două ori, sau de mai multe ori, ar părăsi economia și grădina, ar face de sigur o mare greșală.

Dacă corbălieri, în urma furuinilor, ar fugi de mare, ea n'ar mai fi cufărătă de nimeni.

Dacă la un meșteșug sau meserie ar lăsa oamenii aceeașă hotărâre, ar trebui încurajat să dispare huma.

Când tu împrăștii sămănța învățături și ascultătorii n'au primit-o și nu au adus răbd, totuș tu primești de la Dumnezeu plata cuvenită pentru săfătuirea ta, și cînd aceia nu vor să te ascute, în vei primi tot atât de mare răspălatie, precum și cei primi cînd ei și-ar fi urmat, — tu îl săfătu tot ce arătau dela tine.

Noi nu sănțem răspunzători de ceace fac ascultătorii noștri; dar sănțem datori a la dezafuri drepte. A urma este dator la or. Când vei fratele tău învățăroș și îndărăți și nu voiești să te ascute, atunci și într-o tine: Oare n'oi voi putea dobândi cu timpul?

Apostolul Pavel scrie: «Slugi lui Dumnezeu nu î se cedează să se sfădească, și să cîte sărăi învățător superior. Cu blândețe certând pe cei ce s'au împotriva, poste cîndva le va Duce poecăină spre cunoștința adevărului. (Tim. II, 24-25).»

Nu vezi cum părtine, cînd este desparte de înșinătura copilului său, totuș plângând sau susținând gede lângă patul lui, îl să-ruia cu dragoste și întrrebănumătoare mijloace de vindecare păñi la suflare? cea de pe urmă?

Tot acă trebuie să fac și Tu cu fratele tău.

Dacă omul cu lacramiile sale nu poate să alunge boala, nici să respingă moartea ce se apropie, însă cu un suflit boala poște adesorei să-l mintășește, dacă nu te deprizește dela dânsul. Așa face și Dumnezeu cu noi, în toate zilele noastre vorbește prin prooroc și apostoli, și nu încrezătează o muștră pe cei mandri și neascultători.

Biserica se asemănată cu un corp alcăuit din mai multe mădule; acest corp se joine numai prin ureșa mădușilor și prin ajutorul ce-l dă unul altuia.

Dacă un mădular ar voi să refuze sprințul celuilalt, prin aceasta ar suferi trupul întreg.

Tot va și fi și la tine. Dacă tu, deși ai auzit aceste cîteva învățături ale mele, dar nu le vei urmări întru bună păstorie a acelora pentru cărora mănuște sufletește și ai îngrăjile, vătăme pe acela și pe tine înștiat, ear nepășărește și trănduia tă e vrednică de pedeapsă. Când însă comunită și altora din hrana duhovnicească ce ar primi o acum acă, folosești și lor, și ie.

Totdeauna să mulțumim Domnului pentru învățătură ce-nă-dă, căci Lui e și cuvine cinstea și mărirea în vecii vecilor, Amîn.

Dela „Societatea pentru ocrotirea orfanilor din răsboi”

In urma hotărârii comitetului regional din Sibiu, bîroul acestui comitet a început acțiunea sa pentru înființarea comitetelor județene pe întreg teritoriul supus guvernării Consiliului Dirigent.

Președintenii să arătă până acum cel mai căld interes pentru noua instituție, chemată să servească în mod efectiv, marea opera de ocrotire umanitară și națională a orfanilor noștri. Înțeleptul nostru din centrele județene s'au grăbit cu bucurie să se înscrie membri donatori și aderenți, angajându-se în acelații mijloacele această societate atât de necesar și folosite. Așa s'au înființat comitetele județene în Făgăraș, Cluj, Bistrița, Turda și Alba-Iulia, iar altă localitate ca Abrud, Câmpeni, Zlatna s. a. s'au lăsat conferințe menite să cîșteze toate clasele noastre pentru orfanii din răsboi.

In toate pările domnilor perfecti, protopopii și preoții care au lăsat bucuria sarcina inițială, far doamne noastre și alii fruntași n'au existat să îmbrățișeze cu toată dragostea această cauză sănătății, constituiind comitetele, facând membri și îngăduind interese și munca statornică pentru izbăndirea ei. Comitetul regional din Sibiu le aduce și pe aceasta cale vîl mulțumiri în nădejde, că acțiunea începută sub auspicii așa de frumoase, va da roade îmbelșugătoare.

Secretară: Sanda I. Matei.

Semnarea tratatului de pace

In galeria oglindilor din Versailles s'aucăt cu solemnitate deosebită semnarea tratatului de pace între țările aliate și între Germania.

Sâmbătă după amiază, la ora 3 și 10 minute, președintul conferinței Clemenceau rostește cîteva cuvinte de deschidere a ședinței, și arătă importanța semnării tratatului, Invăță delegații germani să îscăselească acut.

Semnarea în tîcere toții delegații germani, cinci la număr, ear după dânsii cu pînă scuturi delegații puterilor aliate. Ceremonia a durat pînă la ora 3 și 45 minute, fără incident. In momentul acela s'au tras 101 lovituri de tun, vestindu-se la Parisul, că pacea este semnată.

Delegații germani au părăsit Franța în aceeași zi. Cîteva ziare berlineze au apărut, în ziua semnării condițiilor de pace, încadrare în negru.

După șîri parisiene, parlamentul francez va ratifica tratatul de pace în cursul lunii lui Iulie. Prim-ministrul Clemenceau, considerându-și terminată sarcina lăsată asupra sa, a declarat, că îndată după ratificare se retrage dela guvern.

Judecătura generală a Asociației la Liso

Despărțămîntul Făgăraș al «Asociației» și-a înzut cea de urmă a să adunare generală în 1916, în comună Breaza. În cînd doi ani următori 1917-1918, nu s'au putut judeca adunările din cauza răsboiului.

In ședința comitetului din 1 Iulie a. c. s'a hotărât, ca adunarea generală să se înțină pe comuna Liso, Dumîndea în 14/27 Iulie a. c. având următorul program de zi:

1. Serviciul divin;
2. Cuvinț de deschidere;
3. Raportul comitetului;
4. Raportul casierului;
5. Alegera comisiunilor pentru censurarea raportelor și înscrerile de membri nou;
6. Citirea disertațiilor;
7. Alegera unei comisiuni pentru constatarea celei mai bune grădini de legumi și premergări, et, a altor comuniuni pentru premierea mamelor, care au copiii ce mai bine îngrăjii;
8. Reorganizarea despărțămîntului pe un nou period de trei ani;
9. Inchiderea adunării.

Făgăraș, din ședința comitetului despărțămîntul «Asociației» judecată la 1 Iulie 1919.

Nicolae Borcea
directorul desp.

Ilie Bolesca
secretar.

Stirile zilei

Prelungire. Terminalul de subscripție la *Imprumutul Național* (bonuri de tezaur 5% cu cuponul de 1 februarie 1920 și cursul de Cor. 98,75) fixat pe 30 iunie a. c. pentru finalurile de curând eliberate, s-a prolungit până la 15 iulie 1919 în aceeași condiții. Este de dorit, ca la acest imprumut național să subscribe cât mai mulți români din părțile libere, căci prin aceasta se va pune o bază trainică României întregie.

Plecare lui Wilson. De la Brest se anunță că președintele Statelor Unite, Wilson, a plecat Duminică spre America.

Zecă în local color patru. Din Paris se scrie: Pentru stabilirea condițiilor pacii cu Austria, Bulgaria și Cugentan și Pichon (Franța), Lansing și House (America), Ballou și Milner (Anglia), Titoni și Marconi (Italia), Maskino și Kinda (Japonia).

Nou monopol în Franță. Consiliul de miniștri francezi pregătește un proiect de lege pentru monopolizarea petrolului și derivatelor. Statul francez ar avea din acest monopol un venit anual de 35 milioane de franci. Din București se vedește, că și statul român se ocupă cu planul de monopolizare a petrolierului.

Grevă preoțescă. În Italia s'a produs o grevă preoțescă. La o biserică lângă Ancona preoții au refuzat să mai servească serviciul religios, în semn că protestăază contra salariilor modeste ce li se plăteau din partea fabricilor. Este vorba, se pare, de biserică susținută de-o întreprindere industrială de acolo.

Memorii. În cercuri din Iași se afirmă că fostul sef conservator, P. P. Carp, a lăsat în păstrare memorii sale, cuprinzând toate actele la care a participat și o analiza a vieții din România de mai bine de o jumătate de veac. Carp a dictat memorile acestea, în ultimii doi ani, diul Motsaș, un nepot al său, care se află lângă dânsul.

Pacea... Sâmbătă, în 28 iunie 1919, la ora 3 d. a. s'a semnat la Versailles pacea înțelegerii cu Germania.

În ziua următoare, Duminică, s'a oficiat din acest priel serviciu divin la Mitropolie în București, în fința de față a suveranului și a reprezentanților puterilor aliate.

De alt fel, semnarea dela 28 iunie a deșteptat puțin interes, cu toate că abea ziua a-cesta însemnăță sărștilor uriașului răsboi.

Morții Românilor. Revista franceză *Revue Mondiale* scrie următorul:

D G. O. Mironescu, eminentul profesor al Universității din București, precizează în modul următor pierderile suferite de România:

Morți: 320.000, din care 240.000 morți pe câmpul de luptă și în spitalele militare, 60.000 morți în captivitate. Această cifră este incompletă. Se știe acum că numărul prizonierilor de răsboi morți în captivitate e mai mare.

Infirmi: 20.000.

Cât despre pierderile populației civile, s'au înregistrat până acum 449.360 de morți.

Inregistrată astăzi dureroasă contribuție adusă de România cauzelor comune și închinăndu-ne respectuos înaționale acestor sacrificii, urăm aliaților noștri de eri, prietenilor noștri de mâne, realizarea sănătății lor aspirații.

Vinovatul pedepșit. Curtea Marijala a Comandării Trupelor din Transilvania a condamnat în sedințele de la 30 iunie 1919 pe *Masody Elemér*, *șef de gardă* la Sovarad, la trei luni închisoare și 2000 lei amenda, pentru că n'a deput în termen două arme, contravenind la ordonanța Nr. 3 a Comandării Trupelor din Transilvania.

Salarisii corpului didactic. În vechiul regat s'au stabilit astfel: Corpul didactic primar: 220 - 250 lei lunar. Corpul didactic secundar: 350 - 550 lei lunar. Se admite 4 gradești cu 25 la sută.

Din Bucovina. Recrutările obișnuințelor trei contingente au dat în Bucovina un rezultat destul de satisfăcător, pe lângă totă agitația desfășurată împotriva lor din partea unor străini dusmani ai elementului românesc. Toți tinerii români până la unui s'a prezenta la recrute, venind cu o insufleție parțială venită la scurtă. Se formează o brigăză de infanterie, un regiment de artilerie, și un batallion de munte sub numele de plăieșii moldoveni.

Anunț. De la consiliul comunul din Sibiu: *Masiniștii și foștii* dela mașine de trăsărit și secretar să se anunțe la acest oficiu imediat, pentru a fi scutiți de serviciu militar.

Aviz. La Resortul finanțelor s'a statorit timpul de primire pentru particulari pe zilele de *Mărți și Vineri* dela orele 10-12 a. m. în alt timp decât cel indicat, șeful resortului finanțelor nu primește pe nimeni.

Pedepsa meritata. Curtea Marijala a Comandamentului Trupelor din Transilvania în sedința din ziua de 28 iunie 1919 a pronunțat următoarele sentințe:

1. *Plut. Szilágyi Ádám* din Compania Jandarmi Zalău, a fost condamnat la 3 ani închisoare, pentru păsări de post.

2. *Iakob Imre*, din Com. Toplița, la doi ani închisoare și săse mii lei amendă, pentru faptul că s'a găsit ascunse la el în lacău dinamită, un sac cu dinamită și o armă.

3. *Idán Péter* la nouă luni închisoare și trei mii lei amendă, bînducă s'a găsit la el ascunse o armă de vânătoare cu trei ievi și o carabina.

4. *Lőrinc Ferenc* din Cik-Toplița, la zece luni închisoare și trei mii lei amendă, pentru că s'a găsit la el ascunse o armă de vânătoare, cartuse, rachete și fieri pentru dinamită.

5. *György Pál Dénes*, Cik-Toplița, la trei luni închisoare, și două mii lei amendă, pentru că s'a găsit la el ascunsa o armă.

6. *Danuțreas Ioan* din Sebeșul-Săsecu la un an închisoare, pentru că s'a găsit la el o armă și săse cartuze.

Publicații. Fiindcă pe teritoriul orașului Sibiu s'a constatat boala de porc, dispunem în sensul § 15 al ordinului Nr. 60.000/913 min. agric.:

Cătăva dura morbul în mod epidetic, e interzis pe acest teritoriu a ducere porcă la târgurile de săptămână, a exporta său împotriva porcă. A vînde porc pentru tăiat sau jinut se poate numai cu permisiunea autorității. A scoate porci la pășune sau la răuri e interzis.

Dacă se observă semne de boală sau pierere un porc, proprietarul e dator să înșinuieze imediat pe veterinarul *Samuel Fehér* (locuște Strada Ciznădei, Nr. 9).

Contravenește vor fi pedepsite în sensul §§-lor 149—154 art. VII, al legii din 1888. Șeful substatut al poliției: *Schallerus*, subprefect de poliție.

† *Victor M. Vasile*, învățătoare, după lungi și grele suferințe, a decedat în 3 iulie 1919 la Iași 83^a seara. Rămășiile sale pământene și vor ridica din capela cimitirului orașenesc din loc și se vor depune spre vecinătatea odinioară sămbătă în 5 iulie în acelaș cimitir întristata familie.

Târgul de tără în Agnita se va înțea în 7 iulie a. c. și anume târg de mărfuri.

Chestiuni de însemnatate deosebită. A apărut o broșură, scriea cu multă competență de către Dr. Gheorghe Nedelică, sub titlu: «Chestiuni economice, financiare și sociale de ardentă actualitate», în fața oamenilor economice, din vîrstă cel mai apropiat, expunând lămuritele ale dr. Nedelică aduse bun serviciu acelor, care doresc să dobândească un fel de orientare generală în chestiunile de capitală importantă, ce trebuie să preocupe astăzi pe orice om de carte.

Brosura se găsește de vânzare la Librăria Arhideceziană din Sibiu și în alte librării.

Revistă nouă. La îndemnul și cu sprijinul Ministerului de culte, s'au pus bazele unei reviste de lămurire și de sănătoșă îndrumare a suflului românesc. Incredințată conducerii și îngrijita de aproape a unui grup de scriitori cu devrărată chemare pentru aceasta, revista, cîrcea Intemeietorii săi, își dată numele de *Lamură*, va pune în dispoziția învățătorilor, cum și a marelui public, odată pe lună, pagini și de bună literatură și artă națională, alături de cele mai luminoase cercetări de pedagogie și sociologie, jinând astfel pe cititor în curențul ce tot se va produce mai de seamă în lăru și în străinătate. Nîmic din ce va fi de natură să intereseze și lumina pîriful public dela noi, nu va fi lăsat la o parte.

Director al revistei va fi A. Vlaicu. Secretar de redacție: Gh. D. Mugur. Administrator: C. Popovici-Tășă.

Redacția și administrația: București, str. Dorobanților 40.

Pedapsi. Curtea Marijala a Comandării Trupelor din Transilvania a pronunțat următoarele sentințe din ziua de 1 iulie:

1. *Parafazi Ferentz*, din Cluj, a fost condamnat la săse luni închisoare, fiindcă s'a găsit la el ascunsa o armă, contravenind la ord. Nr. 3 a C. T.

2. *Lustig Sandor* din Cluj, a fost condamnat la trei luni închisoare și sării 500 lei amenda, pentru că a înținut un revolver, contravenind astfel la ord. Nr. 3 a C. T.

3. *Geist Zsigmond* din Cluj, a fost condamnat la trei luni închisoare și 3000 lei amenda, pentru că a înținut un revolver, contravenind la ord. Nr. 3 a C. T.

Reluarea treptată a circulației de bani la oficile poștale. Începând cu 1 iulie a. c. se relansează de mandate poștale, recuvenire și scrisori recomandate cu rambură până la 500 cor., decocamdate în relație din următoarele oficii: Abrud, Blaj, Bistrița Brasov I și 2, Deva, Diciosânmartin, Făgăraș, Alba-Iulia, Cheile Odorhei, Cluj, 1, Târgu-Mureș, Mediaș, Alud, Sibiu, 1, Năsaud, Petroșani, Sighișoara, Sepsi-Sâng-eorgie, Reginău-Săseș, Sebeșul-Săseș, Orăștie, Turda, Hunedoara, Brad, Erzsébetvár, Gyergyószentmiklós, Uioara, Oherla, Agnita, Ocna-Sibiului, Oradea Mare I și 2, Beiuș, Bâlea Mare, Carei, Mari, Sighetu Marmației 1 și 2, Simleu-Vilans, Zalău, Sighetul Marmatiei I, Ermăbăvala, Marghita, Văscău, Tășnad, Somicu Mare, Jimbolia, Crasna.

Costul unui formular de mandat este de 10 fileri, iar taxele ce se percepe pentru valoarea mandatului sănt: până la 100 cor. căte 25 fileri, reiau mandatul sănt: până la 200 cor. căte 50 fileri, de fiecare 25 cor. sau fracțiune de 25 cor., iar dela 100 cor. până la 500 cor. căte 50 fileri de fiecare 100 cor. sau fracțiune de 100 cor.

Nu să admite nici o corespondență scrisă pe cartonul mandatului, deasemenea este interzisă sublinierea unor cuvinte ori litere.

Adresa expeditorului să fie lămurită scrisă, spre a se avizea în caz cănd plata nu se putre face. — Director Central al Poștelor: *Maleș*.

La reuniunea română de înmormântare din Sibiu, au fost prezenți următorii membri noi: Ioan Olariu, înv. penz. (Nucei); Nicolae Dordea, econ. și soția sa Ana; Lazar (Bungard); Maria Dorogă n. Măniuț, văd. de econ. și Petru Dorogă, înv. (Priză); Dumitru Giurgiuca, paroh și soția sa Sofia (Cucerdea săcă); George Spăteacan, inv. și soția sa Anuta n. Popa (Benic); Francisca Rosca n. Crișanu, văd. de noiar, Ioan P. Todea, paroh și soția sa Elisaveta, Ioan B. Albaică; Mihail Gădean, econ. și soția sa Ioana n. Morariu (Soala); Elisaveta Mandel n. Comșă, preotessa (Porumbacul înt); Nicolae Simion, econ. și soția sa Maria n. Moldovan; Oskar Schottinichigiu și soția sa Maria n. Wissbauer și George Dordea, maestru blândeș (Sibiu); Petru Cățău, paroh și soția sa Măriocă n. Gramăvară-Cățău n. Popa, văd. preotessa, Alexandru Popa, paroh și soția sa Ana n. Cloșea, tot din Lippa; Petru Trif, paroh și soția sa Ana n. Petrișor (Vecerd); Ioan Slănicu, paroh și soția sa Emilia n. Niclescu (Idicei) și Simion Slănicu (Ieuci); George Solca, paroh și soția sa Elena n. Tătaru (Calbor); Bucur Solca, paroh și soția sa Elisaveta n. Vătanău (Fejér); Traian Mihailea, paroh și soția sa Ana n. Stănescu.

(Romosello); Emil Gan, paroh (Runcu); Ana Gan n. Peteanu, soție de protopot (Oleniș); Emannul Florea, inv. prez. și soția sa Ana n. Ilieciu, (Daneș); Constantin Medreca și soția sa Maria n. Floria, Teodor Oprean, inv. prez. și soția sa Maria n. Vintilă (Ușatiu rom.); George Opreanu, paroh și soția sa Victoria în Dace Sim, Român, epîtop, Arhon Qâdîlă, cantor (Suplac). Ajutoare său s-au plătit după membrii consiliului Anii T. Moldovan din Bozna, soție de căsător (Sibiu); Nicolae Bărcăneanu, paroh (Bucium-lăbiș), cu cari numărul membrilor răposăți din sinul Reuniunii în ajuns la 376. Membru noi să primește la președinte-direcție Vic. Tordăjanu și la cassarul Tim. Popovici.

Trenuri la Bâile Oana. În trei Sibiu și Oana circulă următoarele trenuri:

Tr. 8418 pleacă din Sibiu la	8.20 a. m.
8405 " " "	2.00 p. m.
8411 " " "	4.02 "
8472 seosește la	12.04 "
8406 " " "	3.37 "
8416 " " "	8.09 "

Pentru aceste trenuri sunt valabile biletele de vecheală și biletele de tur-retur.

Dacă cineva voiește a călători la Oana și înapoi cu trenul de persoane, este indatorat să acorde bilelet valabil pe distanță chilometrică 31–40 (bilete de carton), deoarece biletele de vecinătate și biletele tur-retur pentru tren de peresoane nu sunt valabile.

Societatea Ocrotirea orfanilor din răsboi secția regională Sibiu

Instițiere

In Septembrie 1919 se va deschide în Cluj un Institut cu menirea de a forma *Surori de ocrotire*, care vor fi îndrumătoarele poporului nostru în liniile casei, combatătoare boalelor infecțioase, îngrijirea mamei și a primului născut. Ele, prin stări și fapt, vor crește fizicul la un trupesc și sufletește sănătos.

Cursuri va lăuda un an. Regimul Institutului este *Internat*. Surorile vor fi cresute pe speciale Statutul și după absolvarea cu succes a Cursurilor vor fi funcționate de Stat. Se primește de preferință fete și femei între 20–40 ani, având 4 clase civile ore secundare (în cazuri exceptionale și mai puțin). Studențele, ce se vor distinge, vor fi trimise în străinătate, unde și vor imbogăti cunoștințele.

Cereri de înscriere se adreseză împreună cu actele și certificatelor candidației la *Resortul Ocrotitorilor Sociale strada Friedenfelds 16, Sibiu*, până la 15 August a. c. Cererile intrate până acum se mențin. Candidatice sunt rugate să se prezinte personal, în măsura posibilului, Orelle de oficiu sănt II–12 a. m., 3–6 p. m.

Medicii, preoții, învățătorii și alii intellecuali sunt rugați să facă propagandă pentru această cauză.

Dr. Iuliu Moldovan m. p.
secretar general.

Sanda Dr. I. Mateiu m. p.
consilieră.

Teatre în Sibiu

Teatrul Comunal. Ansamblul Teatrului național din Craiova, Director: Dr. Mihai Fotino. Duminică în 6 Iulie: *Próstul*, comedie în 5 acte de Fulda, trad. de Sofia Nădejde. Luni în 7 Iulie: *Sore ideal*, poem dedicat M. Sale Regelui, de căp. Bascoveanu. *Gînzile* (alături de căp. P. Ousti). Incepîtu la ora: 7 seara.

Cinematograful Orașului. Piața Hermann Richter: D-na M. Scholtess.

Duminică: *Mare dramed detectivă*. Suplimente interesante. Titluri românești.

Incepîtu la ora: 9 seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis, Director: Dna. Emil Toth.

Mari și Miercuri, în 8 și 9 Iulie: *Floarea și Patapona*, dramă.

Incepîtu la ora: 9 seara.

Calendarul Asociației pe anul 1919

Revoluția ce a izbucnit în Ungaria la începutul lunii Noemvrie 1918, a zădărât scătarea la timp a «Calendarului Asociației», aşa cum se planuse pentru imprejurările obisnuite înainte de revoluție.

Cursul fericit, ce a luat apoi lucrurile în tară, marea Adunare Națională dela Alba-Iulia, unirea noastră cu România și, apoi, rând pe rând, ocuparea Ardealului din partea Trupelor române, începutul nostru de organizare, în frunte cu Consiliul Dirigent și în legătură cu evenimentele (întăriările), ce au urmat și de zi, — ne-au dat indenmul să schimbăm din temele partea așa numită pentru «Învățătură și petrecere» a Calendarului și să o împodobim cu icoane căt mai potrivite noilor imprejurări. Așa, că acest Calendar, în felul cum se prezintă, este la noi singurul Calendar de anul 1919, care corăspunde întru toate stările lucrărilor de slăbitură anului 1918, când el avea să fie tipărit și împărțit.

Prin urmare acest calendar merită să fie celt de toți științatorii de carte și apoi păstrat pentru familie, ca o carte, în care sănătatea celor mari de seamă întărișă cu privire la trecutul și prezentul poporului nostru. În legătură cu schimbările mari ce s-au produs în viața națională.

În calendarul din anul acesta, «Asociație» dă membrii săi și, în generu, poporului nostru mai mult decât un calendar: o carte din cele mai folositore pentru imprejurările de față și viitoare.

Calendarul cuprinde, — afară de partea calendaristică, afacerile cu poșta și telegraf, taxele și timbrele, targurile din Ungaria și Transilvania, — un material ales, proză și poezie, delul cei mai de seamă oameni ai noștri: ca MM. LL. Regele Ferdinand I și Regina Maria, Miron Costin, Dimitrie Cantemir, Ionel Chișcărescu, Petru Maior, Iancu Văcărescu, Vasile Căroiu, Simeon Bărnuțiu, V. Alexandru, N. Balcescu, Andrei Mureșanu, A. Russo, M. Găgăneanu, O. Goga, Barbu Ștefănescu Delavrancea, Q. Coșbuc, Colonel C. Găvăneșcu și a. s. a., arătând legăturile safetești între români din diferitele țări și modal, cum s-a întărită mărețul act al unității naționale.

Dintre iocane amintim: ale MM. LL. Regele și Regina, ale scumpilor noștri morți: Generalul Drăgălină, George Coșbuc, Barbu Ștefănescu Delavrancea și Dr. Constantin Istrati, mai departe ale unora din șefii noștri de resort, în frunte cu Dr. Iuliu Maniu și în fine, ale lui Wilson, Generalul, Foch și Generalul Berthelot.

Din aculziu extras de mai sus se vede, că acest calendar conține o lectură bogată și aleasă și că e înfrumusețat cu 16 chipuri ale unor din persoanele cele mai de seamă, care au avut și un rol de cipetenie, parte în viața noastră națională, parte în evenimentele mari ale lumii.

Calendarul se poate procură dela Biroul Asociației, Str. Șaguna Nr. 6, în Sibiu, cu 2 corsoane exemplară, împreună cu porto poștal; iar pentru recomandăție 50 fil.

Librăriilor și altor vânzători se dă rababut cuvenit.

Ceice au și alte afaceri la Sibiu, pot ridica direct calendarul dela: Biroul «Asociației», Sibiu, Str. Șaguna Nr. 6.

Cărți și reviste

Carte de bucate. Cea mai bună carte de bucate a apărut sub titlu de *Postă Bund*, parte III și IV, de Toot Hodjo. Prețul unui exemplar este 5 coroane. Volumele amândouă, cu 10 cor., se pot cumpăra la autoără, în Sibiu, Wintergasse 11, etaj I.

Nr. 508/1919.

(157) 2–3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școală gr. or. din *Lăslău-român* se publică concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sănt:

- a) salar dela comuna bisericescă 600 coroane, restul dela stat;
- b) cvartir în edificiu școală;
- c) grădină 1/4, jugăr catastral.

Concurenții să-și astearne rugările instruite după normele în vigoare la oficiul protopresbiteral al tractului Târnava în Cetatea-de-balță, până la terminul indicat.

Cetatea-de-balță, 22 Iunie 1919.

Oficiul protopresbiteral ort.-român al tractului Târnava, în congelegare cu comitetul parohial concernent.

Nicolae Todoran
protopop.

Nr. 218/919. protop.

Nr. (163) 1–3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Alma protopresbiteral Medișorului, se scrie concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post, sănt cele fascinante în coala B. pentru întregirea veniturilor de la stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminal indicat, iar concurenții — pe lângă observarea dispozitorilor reglementare — se vor prezenta în vîrsta Dumineacă sau sărbătoarea în biserică spre a cănta eventuală a celebra și cuvântă.

Mediaș, la 29 Maiu (11 Iunie n. 1919).

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Medișorului în congelegare cu comitetul parohial respectiv.

Romul Horea
protopop.

La Librăria arhidiecezană din Sibiu se află spre vânzare:

Cântece

pentru voce și piano de *Emil Bârtonia*.

I.

1. Oltul, poezie de O. Goga.
2. Singur, poezie de O. Goga.
3. Doina, poezie de G. Coșbuc.
4. Reverie (Când amintirile 'n trecut), poezie de Eminescu.

Prețul 3 lei = 6 coroane.

II.

5. Dorurile mele, de O. Goga.
6. Peste vârfuri, de Eminescu.
7. Somnoroasă păsările, Eminescu.
8. Dupăcă atâta vreme, Eminescu.
9. Scumpă dragă lelișoară, •••

Prețul 5 lei = 10 coroane.

III.

10. Seara de O. Goga.
11. Se bate miezul noptii Eminescu.
12. Strigă lelea din grădină, •••
13. Lună Lună de O. Goga.
14. Ploaia cade •••

Prețul 5 lei = 10 coroane.

•: Expediată recomandat, porto postal 40 fil. :-:

„TURNU-ROŞU”, cassă de economii, societate pe acțiuni în Boiuța.

Convocare

Domnii acționari ai cassei de economii, societate pe acțiuni «Turnu-Roșu» în Boiuța, se invită prin aceasta în virtutea §-ului 18 al statutelor societății la

a XV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Boiuța, la 20 iulie st. n. 1919, la 4 ore p. m. în localul societății.

Obiecte:

1. Raportul direcționii și al comitetului de supraveghiere privitor la bilanțul societății cu finea anului 1918.
2. Propunerea direcționii și a comitetului de supraveghiere referitor la distribuirea profitului curat și darea absolutorialui.
3. Alegerea a 3 membrii în direcție pe 6 ani.

(167) 1-1

Boiuța, la 29 iunie 1919.

Directiunea.

Active	Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1918	Pasive
Cassa	5.070 70	K 1
Bon la bănci	43.058 . .	K 1
Escout	12.088 66	K 1
Imprumuturi hipotecare	5.945 . .	K 1
Credite personale	3.450 . .	K 1
Efecte	2.933 . .	K 1
Mobilier	126 . .	K 1
Interese transitoare restante	4.559 10	K 1
	76.780 46	K 1
		76.780 46

Debit	Contul Profit și Perdere	Credit
Interestele de depuneri	K 1.646 89	K 1
Spese	373 60	K 1
Remunerări	955 00	K 1
Marce de prezență	105 . .	K 1
Porto	7 62	K 1
Contribuția directă	730 08	K 1
Profit curat	1.445 97	K 1
	5.270 22	K 1
		5.270 22

Boiuța, la 31 Decembrie 1918.

DIRECȚIUNE A:

George Comșa m. p.
Frangu Constantinescu m. p.

Ivan Stoia Bobeștiu m. p.
Ivan Brătescu m. p.

Ioan Druhora m. p.

Vasile Cloaje m. p.

Confronțând aceste conturi cu registrele principale și auxiliare le-am aflat în regula.

Boiuța, la 29 iunie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Ioan St. Coca m. p.

Ioan Boțeș m. p.

Nicolae Brătescu m. p.

Ad. Nr. pp. 242/1919.

(158) 1-3

Nr. 341/1919 of. pp.

(161) 1-3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a-II-a Bonțida cu filia Sec., prin aceasta se publică concurs repetit cu termen de 30 zile de la prima publicare în «Telegraful Român» cu terminul de 30 zile de la data întâia publicare.

Emolumentele imprenute cu acest post sănt cele arătate în coala B. pentru întregirea salarizului dela stat.

Doritorii de-a ocupa acest post sănt poftiți, să-și înainteze suplicile, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatul și cu prealabilă incuință, să se prezinte în vînoa. Du-mineacă sănă sărbătoare la biserică, ca să fie cunoștiu din partea poporului.

Cluj, la 30 Mai 1919.

Oficial protopresbiteral rom. gr.-or. în con-țelere cu comitetul parohial.

Tuliu Roșescu
protopop.

Concours

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Boereni din protopresbiteral Cetății de-peatră public concurs în «Telegraful Român» cu terminul de 30 zile dela întâia publicare.

Emolumentele imprenute cu acest post sănt cele arătate în coala B. de congrău.

Concurenții să-și înainteze petițile cu documentele cerute subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul indicat și pe lângă observarea restricțiilor §-ului 33 din regulamentul pentru parohii să se prezinte poporului într-o sărbătoare ca concurenți.

Lăpusulungureș, la 30 Mai 1919.

Oficial protopresbiteral rom. gr.-or. în con-țelere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

Locurile oficialei stăpânirii în Sibiu se găsesc în următoarele străzi:

Prezidentul Consiliului dirigent: Strada Schevis 6, et. II
Resorțul de alimentație și comunicație: Strada Schevis 3 n. et. II

Resorțul cultelor și instrucției publice: Strada Poplăci 7 et. I
Resorțul agriculturii: Strada Fabian, pavilionul oțelos în scara de catedrală, parter.

Resorțul de finanțe: Școala catedrelor, et. I
Resorțul de justiție: Strada Ciznădei 4, et. II
Res. de codificare: Strada Schevis 3-a, et. II
Res. de organizare: Strada Berg 9.

Res. ocoziilor sociale: Strada Friedensfelde 16, et. I
Res. de industrie: Școala catedrelor.

Secretarul de interne: Strada Ciznădei 4, et. II
Seful serviciului de organizare: Str. Ciznădei 4, et. II
Secretarul pentru comunicăție: Str. Schevis 3-a, et. II

Secretarul p. agricultură, p. finanțe: Școala catedrelor, et. II
Secr. ocoz. sociale: Strada Friedensfelde 16, et. I

Seful siguranței: Strada Schevis 6, parter
Comanda Trupelor din Transilvania: Strada Reissfelder, liceul de stat.

Comanda teritorială, Secția Organizației 6-7: Strada Ciznădei 4, et. I
Gazeta Oficială: Strada Ciznădei 4, et. II
Contabilitatea Consiliului dirigent: Strada Schevis 6, parter.

Secretarul p. culte și instr. publică: Strada Poplăci 7 et. I
Biroul Presei: Strada Schevis 6, parter
Secretarul p. interne: Str. Schevis 6, et. II
Res. armate și siguranței publice, biroul de informații: Strada Honterus 17.

Biblioteca

Reuniune românească de agricultură din com. Sărmașu

1. Tinerea vitelor, de E. Brote K -24
2. Trifolul, de Eugen Brote . -24
3. Părisarea pomilor, de Dem. Compa . -24
4. Legea veterinară, de Iav. Muntean . -80
5. Insoțirea de credit (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote . -160
6. Cartea stuparilor săteni, de Romul Simu . -70
7. Poveste pentru sărbătorile glandaciilor de Mai . -10
8. Darea de vinuri și favorabile (Inlesniere) ce face legău în privința ei proprietarilor de vii . -10
9. Poveste pentru apărarea împotriva glandaciilor, care ardelese magurii . -10
10. Secură povătură la sărbătoare goarelor de câmp . -10
11. Cum să imbibăm orzul de bere . -19
12. Vîlerul român sau Noutăți culturale a vîilor, de Nicolae Iosif, Invățător . -70
13. Nutriția animalelor de casă, de Aurel Cociuc, Op. premiat. Cu 6 ilustrații în text . -150
14. Cuvinte de tembrăbătare pentru Serbera pomilor și a pasărilor . -20
15. Monilia, o nouă boală a pomilor, de Hermann Kerr . -10
16. Dale Pomăritul, sfaturi întocmite de Astra Hodos . -25
17. Cățeva role incubabile în poartărițanele dela date de Dr. Ion Bacur, medic . -30
18. Numele noilor soiuri de camp, traducere preleceră dispuse instrucție ministerială . -20